

Danmarks Omsætning med Udlandet af Land- brugets Produkter og Hjælpestoffer i Aaret 1908,

sammenlignet med Omsætningen i tidligere Aar,
af

Ekspeditionssekretær *N. C. Christensen*,
Statens statistiske Bureau.

II.

Kornvarer og Foderstoffer.

Nedenstaaende Oversigt angiver Værdien for Overskudsindførselen til Danmark af Korn og Foderstoffer under eet siden 1890.

1908	132.9	Mill. Kr.
1907	134.5	—
1906	131.3	—
1905	112.1	—
1901—05 gnstl.	100.0	—
1896—00 —	66.0	—
1891—95 —	40.0	—

Det ses heraf, at den som Helhed stadige Stigning i Udgiften til fremmed Korn og Foderstof tog et usædvanlig stærkt Opsving i 1906; Stigningen skyldtes en stor Forøgelse af de indførte Mængder, idet Totalvægten heraf steg med ca. 20 pCt. I 1907 steg Kornpriserne til en usædvanlig Højde, og Merimportværdien forøgedes med 3 Mill. Kr., skønt Mængden formindskedes med en Vægt omtrent svarende til Halvdelen af Mængdeforøgelsen i 1906. I 1908 fortsattes Importformindskelsen, og Total-

vægten var nærmest som i 1904 og 05; men tiltrods herfor svarer Værdien omtrent til Gennemsnittet af 1906 og 1907 og er langt højere end i noget tidligere Aar.

At Udgiftsnedgangen i 1908 ikke kom til at staa i Forhold til Mængdenedgangen, skyldes dels en Forskydning fra de billigere til de dyrere Stoffer, dels Prisforholdene. — Angaaende førstnævnte Punkt kan faas et Overblik i nedenstaaende Tabel 2. Denne Tabel, der angiver Indførselsoverskudet af Korn og Foderstoffer med Adskillelse mellem de fire Hovedgrupper: Brødkorn, Foderkorn, Klid og Oliekager viser, at Merindførselen af Brødkorn, særlig af Hvede, er stegen fra 509 til 570 Mill. Pd., og af Oliekager fra 857 til 938 Mill. Pd., medens Merindførselen af Foderkorn (Kol. 2) er gaet ned fra 905 til 610 Mill. Pd., en Nedgang, der udelukkende falder paa Majs, den billigste af alle Sorterne.

Ogsaa Prisbevægelsen har, som nævnt, bidraget til at forøge Udgifterne i 1908. Dette staar nærmest i Modstrid med, hvad man paa Forhaand vilde have ventet sig. I Løbet af 1907 gik Kornpriserne op til en ganske usædvanlig Højde, medens der i 1908 var Dalen i Priserne. Dette sidste fremgaar baade af Kapitelstaksterne og Markedsnoteringerne, ligesom ogsaa de mere alminde-

Tabel 2. Merindførsel af Korn og Foderstoffer, Mill. Pd.

	Brød- korn*)	Foder- korn	Klid	Oliekager o. l.	Ialt*)
	1	2	3	4	5
1908.....	570	610	96	938	2167
1907.....	509	905	118	857	2343
1906.....	602	1068	130	765	2522
1905.....	571	722	135	759	2145
1904.....	690	775	93	682	2189

*) I Kol. 1, men ikke i Kol. 5, er indbefattet Tillæg for For-
malingssvin^d o. l. Jfr. iøvrigt om Opgørelsesmaaden Aarg. 1908, S. 636.

lige Handelsberetninger meddele, at Prisnedgangen, i Forbindelse med andre uheldige Forhold, bragte Kornhandlerne betydelige Tab; kun for Majs noteredes der højere Pris i 1908. — Opgørelsen over, hvad der faktisk er bleven betalt for de Kornvarer og Foderstoffer, der ere førte ind i Landet, viser imidlertid ikke saa stor Nedgang, som de almindelige Beretninger kunde give Formodning om. Thi Importen i 1908 er vistnok i højere Grad end i 1907 foregaaet i de dyrere Perioder; endvidere var en Del af Importen forudkøbt til højere Priser. For Hvede blev der endog betalt en højere gennemsnitlig Pris end i 1907, navnlig var Stigningen betydelig for formalet Hvede; med de stigende Hvedepriser fulgte ogsaa højere Klidpriser.

Prisstigningen for Majs, Hvede og Produkter af Hvede ikke alene opvejede Nedgangen for de andre Kornsorter samt for Oliekager (ved sidstnævnte er forøvrigt kun regnet med ca. 1 pCt. Nedgang), men bragte yderligere en Udgiftsforøgelse paa $2\frac{1}{2}$ à 3 Mill. Kr. — Som Helhed betragtet var 1908 altsaa et dyrere Aar end sin Forgænger, tiltrods for sin nedadgaaende Tendens.

Til Sammenligning mellem Indførselen af fremmed Korn og Foderstof og Landets egne Afgrøder hidsættes i Tabel 3, Side 696, en Oversigt over Høstafgrøderne i 1908 og det forudgaaende Femaar. Tallene for 1903—07 ere uddragne af de reviderede Høsttabeller, som Statistisk Bureau har beregnet, efter at man ved Arealtællingen i 1907 har faaet Materiale til at skønne over Forskydningerne i Arealets Benyttelse i Tidsrummet efter den foregaaende Tælling (i 1901). — I Tabel 3 er tilføjet de anslaaede Arealer for Korn, Hø og Foderroer i hvert af Aarene. Som det vil ses, ere Kornarealerne i Løbet af Femaaret 1903—07 blevne lidt formindskede (med 33000 Tdr. Land, eller $1\frac{1}{2}$ pCt.), medens Foderroearealerne ere forøgede med 117000 Tdr. Land eller over 35 pCt.

Tabel 3.
Høstudbyttet sammenlignet med Indførselsoverskudet.

	1908	1907	1906	1905	1904	1903
Merindførsel af Korn og Foderstoffer.. Mill. Pd.	2167	2343	2522	2145	2189	1939
Høstudbytte af						
Hvede . . . . . Mill. Pd.	235	237	227	222	233	243
Rug. . . . . —	996	825	978	1000	855	1002
Byg . . . . . —	962	1031	953	935	1024	1070
Havre . . . . . —	1434	1508	1373	1126	1318	1446
Blandsæd. . . . . —	665	686	612	541	562	572
Bælgsæd m. m.. —	41	29	41	41	39	43
Kornudbytte ialt Mill. Pd.	4333	4316	4184	3865	4031	4376
Hø . . . . . —	4312	4101	3962	3328	3319	3474
Halm . . . . . —	6837	7700	6258	5005	4575	5615
Foder- (Ialt... Mill. Cntr.	214	205	198	173	144	148
roer (Tørstofindh. pCt.	11.5	11.7	11.5	11.5	12.2	—
Arealer til Høstafgrøder af						
Korn. . . . Tusind Tdr. Ld.	2064	2064	2072	2080	2089	2097
Hø. . . . . — —	943	943	937	930	924	917
Foderroer — —	431	431	401	372	343	314

Oversigten Side 697 angiver Mængden for hver af Kornsorterne i de sidste tre Aar samt i Gennemsnit af det forudgaaende Femaar.

Med Undtagelse af Havre og formalet Hvede var Importomsætningen af de enkelte Sorter gennemgaaende mindre i 1908 end den normale Indførsel, hvis denne tænkes repræsenteret ved det i Tabellen anførte Femaar. Det Plus, som har bragt Totalvægten af Korn- og Foderstofimporten op over de forudgaaende Aar, fra regnet

1906—07, finder man i Oliekageimporten, som var ca. 300 Mill. Pd. større i 1908 end i Femaaret 1901—05.

		1908	1907	1906	1901—05 gnstl.
		Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.
Hvede, uformalet,	} Indførselsover- skud	172.3	135.1	215.7	170.0
— formalet,		74.4	64.7	55.3	54.6
Rug, uformalet,		227.9	213.1	236.1	259.0
— formalet,		17.7	14.8	20.2	23.6
Havre, uformalet,		94.8	37.7	64.7	56.7
Byg, —	{ Indførsel	82.0	46.5	128.3	174.7
	{ Udførsel	91.2	78.1	76.1	81.2
Majs... Indførselsoverskud		524.5	899.0	951.3	535.0

Trods den store Nedgang i 1908 er Majs dog stadig den vigtigste Kornsort i Indførselen. Nedenstaaende Oversigt — der tillige omfatter den til Udlandet genudførte Majs — viser, hvorledes Importmængden fordeler sig mellem den direkte Indførsel til Provinsen og den indirekte Indførsel, enten over Kjøbenhavn eller over tyske Pladser, især Hamborg og Bremen; over sidstnævnte Plads gik en særlig stor Mængde i 1907; i 1908

Indførsel af Majs, angivet i Mill. Pd.

	Til Kjøben- havn	Til Provinsen			Til hele Landet
		Ialt	Heraf fra		
			Hamborg	øvrige Tyskland	
1901	260	361	105	8	621
1904	145	325	192	14	470
1906	373	653	168	24	1026
1907	265	647	177	135	912
1908	144	392	102	42	536

har Hamborg atter Overvægten i Majstransitten. For Kjøbenhavn var Indførselsandelen i 1908 baade absolut og forholdsvis mindre end i noget af de tidligere i Tabellen omhandlede Aar.

Med Hensyn til de Lande, hvorfra Majsens leveres, hidsættes nedenfor en Tabel, der tillige angiver Landefordelingen i Oliekageindførselen. Det virkelige Forhold mellem Leveringslandene tilsløres for Majsens Vedkommende for en Del ved den ovennævnte Transit over tyske Pladser; Oliekageindførselen foregaar i langt højere Grad direkte fra Produktionslandene.

	Totalindførsel til Danmark i Mill. Pd.					
	1908	1907	1906	1905	1904	1903
Majs.						
Fra Nordamerika	153	287	759	406	139	222
— Argentina	130	19	29	6	»	»
— Rusland	44	184	29	2	71	54
— Donaulandene	48	81	10	»	41	»
over Hamborg	116	183	171	141	204	157
— øvrige Tyskland	43	152	24	27	14	7
— andre Lande	2	6	4	2	1	»
Totalindførsel...	536	912	1026	584	470	440
Heraf til Forbrug i Danmark	525	899	951	546	466	440
Oliekager.						
Fra Nordamerika	387	475	405	442	279	225
— Rusland	410	291	243	226	287	340
— Hamborg	20	18	16	11	22	16
— øvrige Tyskland	83	96	81	76	79	70
— Frankrig	23	21	35	21	54	54
— England	26	27	42	27	15	10
— andre Lande	9	3	4	7	3	5
Totalindførsel...	958	931	826	810	739	720
Heraf til Forbrug i Danmark	941	860	765	762	687	705